

**Analiza funkcjonowania
pierwszej edycji
programu Pro Junior System
Polski Związek Piłki Nożnej**

Raport podsumowujący

25 lipca 2017 r.

Informacje o dokumencie

Projekt

Tytuł dokumentu: Raport podsumowujący analizę funkcjonowania pierwszej edycji programu Pro Junior System

Odbiorca: Polski Związek Piłki Nożnej

Autor: Deloitte

Liczba stron: 25

Data utworzenia: 28.06.2017

Data ostatniej modyfikacji: 25.07.2017

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Zakres	3
1.2.	Cel oraz podejście do realizacji prac	3
1.3.	Wyłączenia oraz zastrzeżenia	3
2.	Omówienie wyników Programu	4
2.1.	Założenia Programu	4
2.2.	Podsumowanie wyników Programu	4
2.3.	Zestawienie minut rozegranych przez Młodzieżowców	10
2.4.	Wyniki programu w Lotto Ekstraklasie	11
2.5.	Wyniki programu w Nice I lidze	12
2.6.	Wyniki programu w II lidze	13
3.	Omówienie nagród przyznanych w ramach Programu	14
3.1.	Nagrody przyznawane w Programie	14
3.2.	Podsumowanie nagród przyznanych w ramach Programu	15
4.	Porównanie wskaźnika wykorzystania Młodzieżowców	17
4.1.	Metodologia obliczenia wskaźnika Programu	17
4.2.	Porównanie pierwszych klas rozgrywkowych	17
4.3.	Porównanie drugich klas rozgrywkowych	19
4.4.	Porównanie trzecich klas rozgrywkowych	20
	Załącznik 1	21
	Definicje podstawowe Programu	21
	Załącznik 2	22
	Kryteria przyznawania punktów w Programie	22
	Zasady przyznawania punktów w Programie	22
	Wymagania dotyczące uczestnictwa w Programie	23

1. Wprowadzenie

1.1. Zakres

Pro Junior System (dalej „Program” lub „PJS”) został opracowany przez Polski Związek Piłki Nożnej (dalej: „PZPN”) przy współpracy z Deloitte w 2016 roku. Celem Programu jest promowanie i wspieranie jakości szkolenia młodych zawodników w klubach przez egzekwowanie założeń zawartych w filarach Programu: Profesjonalizm, Promocja, Produktywność.

Pierwsza edycja Programu odbyła się w sezonie 2016/2017. Po zakończeniu sezonu, Polski Związek Piłki Nożnej zaangażował firmę Deloitte do wykonania projektu doradczego, polegającego na analizie funkcjonowania Programu. W ramach projektu wyróżniono następujące składowe analizy:

- Omówienie wyników Programu w sezonie 2016/2017,
- Porównanie wysokości nagród uzyskanych z PJS z budżetami klubów z poszczególnych klas rozgrywkowych,
- Porównanie wskaźnika wykorzystania Młodzieżowców przez kluby Lotto Ekstraklasy, Nice I ligi oraz II ligi względem wybranych 13 lig zagranicznych w sezonach 2016/2017, 2015/2016 oraz 2014/2015. Wskaźnik został obliczony na podstawie danych podchodzących z publicznie dostępnych źródeł.

1.2. Cel oraz podejście do realizacji prac

Celem przeprowadzonych prac było przygotowanie niniejszego raportu zawierającego analizę funkcjonowania pierwszej edycji Programu. Zespół projektowy Deloitte realizował wymienione prace w terminie od 28 czerwca do 6 lipca 2017 roku.

1.3. Wyłączenia oraz zastrzeżenia

Niniejszy raport zawiera informacje pochodzące z publicznie dostępnych źródeł. Deloitte nie prowadził niezależnej weryfikacji prawdziwości, dokładności i kompletności informacji użytych w raporcie i nie jest odpowiedzialny za ich prawdziwość, dokładność i kompletność.

2. Omówienie wyników Programu

2.1. Założenia Programu

Założeniem Programu jest zachęcenie klubów do inwestowania w szkolenie młodzieży we własnych akademiach. Miarą sukcesu szkolenia klubów, według założeń Programu, nie powinny być wyniki sportowe drużyn młodzieżowych, ale jak największa liczba wyszkolonych i wychowanych w klubowych akademiach zawodników, powoływanych do pierwszej drużyny.

Celem Programu jest promowanie i wspieranie jakości szkolenia w klubach Lotto Ekstraklasy, Nice I ligi i II ligi, poprzez premiowanie występów młodzieżowców, a w szczególności wychowanków, w pierwszej drużynie klubu. Program polega na przyznawaniu klubom punktów za rozegrane minuty zawodników kwalifikujących się do Programu w oficjalnych meczach rozgrywek mistrzowskich oraz rozgrywek reprezentacyjnych. Punktacja w Programie jest aktualizowana na bieżąco w trakcie rozgrywek i udostępniana klubom. Na zakończenie ligowych rozgrywek mistrzowskich danego sezonu oraz turniejów reprezentacyjnych, kluby z największą liczbą punktów zostaną nagrodzone finansowo.

Uczestnikami Programu są kluby, występujące w danym sezonie w rozgrywkach Lotto Ekstraklasy, Nice I i II ligi.

Program jest administrowany i zarządzany przez Departament Rozgrywek Krajowych PZPN.

Szczegóły dotyczące definicji wykorzystywanych w Programie oraz kryteriów i zasad przyznawania punktów znajdują się w Załączniku 1 i 2 niniejszego raportu.

2.2. Podsumowanie wyników Programu

W pierwszej edycji Programu, kryterium wiekowe spełniło 342 zawodników z Lotto Ekstraklasy, Nice I ligi i II ligi. Wymaganie programu w postaci minimalnej liczby rozegranych meczów (5) oraz minut (270) spełniło 186 zawodników (54% wszystkich uczestników).

Najwięcej punktów w Programie zdobyła drugoligowa Siarka Tarnobrzeg, uzyskując łącznie 17058 punktów wypracowanych przez aż 10 różnych zawodników. Wśród 10 najlepiej punktujących zespołów w Programie 8 występowało w II lidze, jeden w Nice I lidze (Olimpia Grudziądz) oraz jeden w Lotto Ekstraklasie (Lech Poznań). Zarówno Olimpia, jak również Lech wygrały klasyfikację w swoich klasach rozgrywkowych. Wysoka reprezentacja klubów z II ligi wśród najlepiej punktujących może być spowodowana wymaganiami licencyjnymi, które obligują kluby na tym szczeblu rozgrywkowym do wystawiania w składzie 2 zawodników spełniających kryterium Młodzieżowca.

Liczba punktów	Klub	Klasa rozgrywkowa	Pozycja w klasyfikacji Programu w swojej klasie rozgrywkowej
17058	SIARKA TARNOBRZEG S.A.	II Liga	1
14318	STAL STALOWA WOLA P.S.A.	II Liga	2
14004	WARTA POZNAŃ SA	II Liga	3
11291	GKS BEŁCHATÓW SA	II Liga	4
11018	KS ROW 1964 RYBNIK	II Liga	5
9911	POLONIA WARSZAWA S.A.	II Liga	6
9607	OLIMPIA GRUDZIĄDZ	Nice I Liga	1
9321	OKS ODRA OPOLE	II Liga	7
8328	LECH POZNAŃ	Lotto Ekstraklasa	1
8246	KS ROZWÓJ KATOWICE	II Liga	8

Tabela 1 Najlepiej punktujące zespoły w pierwszej edycji Programu

Co ciekawe, żaden z zawodników Siarki indywidualnie nie znalazł się wśród 10 najlepiej punktujących graczy. Na 13, najwyższym miejscu notowany jest Karol Dybkowski, który grał we wszystkich meczach swojego klubu, jednak nie spełnił wymagań definicji Wychowanka. Szczegółowe zestawienie najlepiej punktujących zawodników znajduje się na kolejnej stronie.

Indywidualnie, najwięcej punktów w Programie zdobył Grzegorz Szymusik - wychowanek drugoligowego klubu Błękitni Stargard. Łącznie wypracował on dla swojego klubu 5054 punktów (61% wszystkich punktów zdobytych przez Błękitnych). Podobnie jak w przypadku zespołów, również indywidualnie wśród najlepiej punktujących, najwięcej zawodników występowało na boiskach II ligi (6 zawodników). Po 2 zawodników grało w klubach Nice I ligi oraz Lotto Ekstraklasy. Warto odnotować wysokie miejsca wychowanków klubów z Lotto Ekstraklasy: Kamila Dankowskiego (Śląsk Wrocław) oraz Jana Bednarka (Lech Poznań), którzy znaleźli się na podium zestawienia.

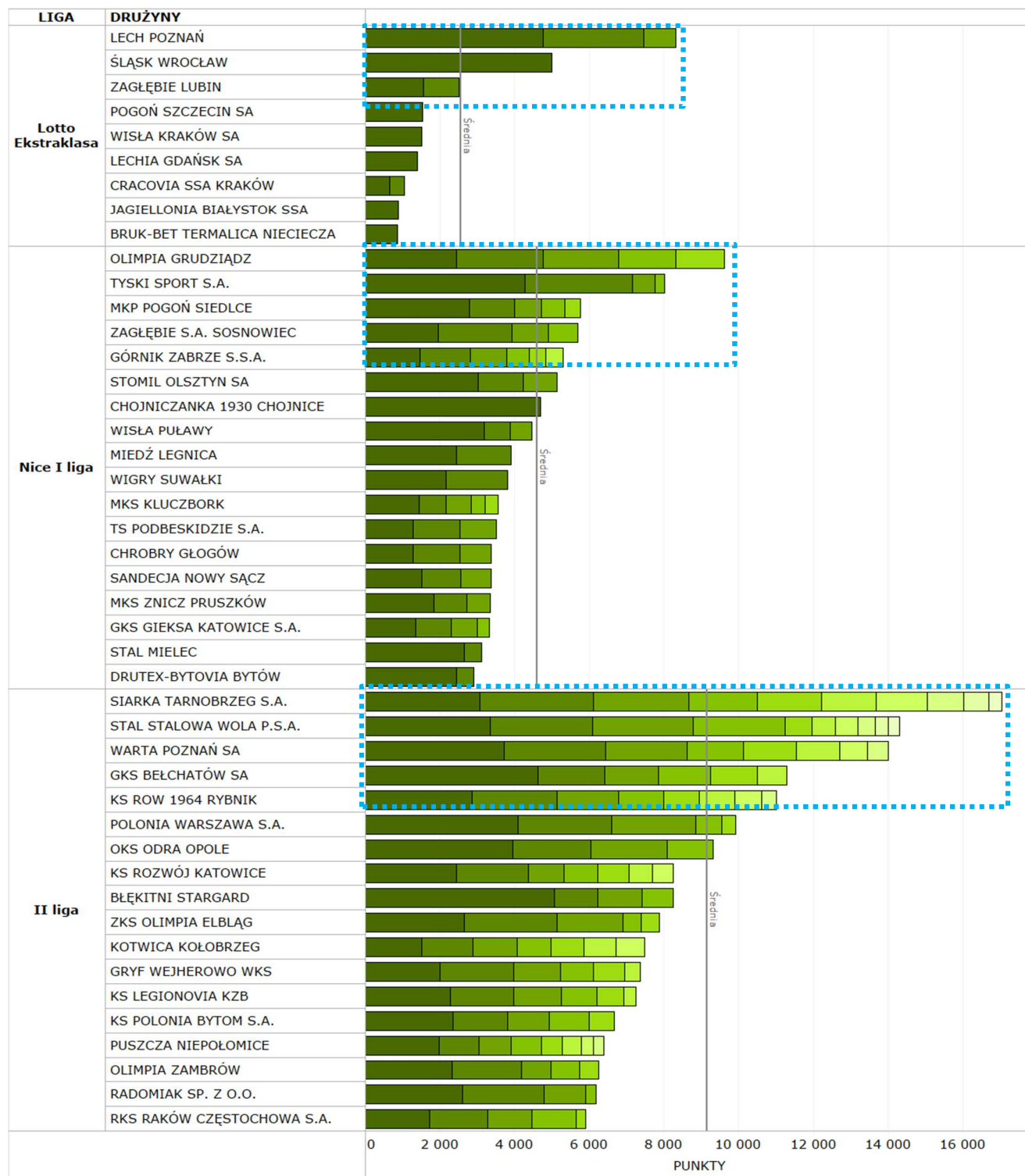
Liczba punktów	% liczby punktów klubu	Zawodnik	Klub	Klasa rozgrywkowa
5054	61,33%	GRZEGORZ SZYMUSIK	BŁĘKITNI STARGARD	II Liga
4998	100,00%	KAMIL DANKOWSKI	ŚLĄSK WROCŁAW	Lotto Ekstraklasa
4752	57,06%	JAN BEDNAREK	LECH POZNAŃ	Lotto Ekstraklasa
4702	100,00%	JACEK PODGÓRSKI	CHOJNICZANKA 1930 CHOJNICE	Nice I Liga
4618	40,90%	DAWID FLASZKA	GKS BEŁCHATÓW SA	II Liga
4281	53,34%	MATEUSZ GRZYBEK	TYSKI SPORT S.A.	Nice I Liga
4086	41,23%	MARCIN KLUSKA	POLONIA WARSZAWA S.A.	II Liga
3960	42,48%	TOBIASZ WEINZETTEL	OKS ODRA OPOLE	II Liga
3710	26,49%	NIKODEM FIEDOSEWICZ	WARTA POZNAŃ SA	II Liga
3350	23,40%	PRZEMYSŁAW STELMACH	STAL STALOWA WOLA P.S.A.	Nice I Liga
3184	71,44%	ADRIAN POPIOŁEK	WISŁA PUŁAWY	Nice I Liga

Tabela 2 Najlepiej punktujący zawodnicy w pierwszej edycji Programu

Widoczne są istotne różnice, aż do prawie 80 punktów procentowych, między procentem liczby punktów wypracowanych dla klubów przez zawodników najlepiej punktujących. W powyższym zestawieniu, w dwóch przypadkach, jeden zawodnik zdobył wszystkie punkty w Programie dla swojego klubu (Śląsk Wrocław z Lotto Ekstraklasy oraz Chojniczanka Chojnice z Nice I ligi). Ponadto, w przypadku Śląska, występy tylko jednego zawodnika, Wychowanka, poskutkowały zajęciem drugiego miejsca w końcowej klasyfikacji Programu dla najwyższej klasy rozgrywkowej.

Na następnej stronie przygotowano wykres przedstawiający strukturę punktacji zdobytej przez poszczególnych zawodników w klubach.

Analiza funkcjonowania pierwszej edycji programu Pro Junior System

Zawodnik
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Wykres 1 Struktura zawodników punkujących w poszczególnych klubach

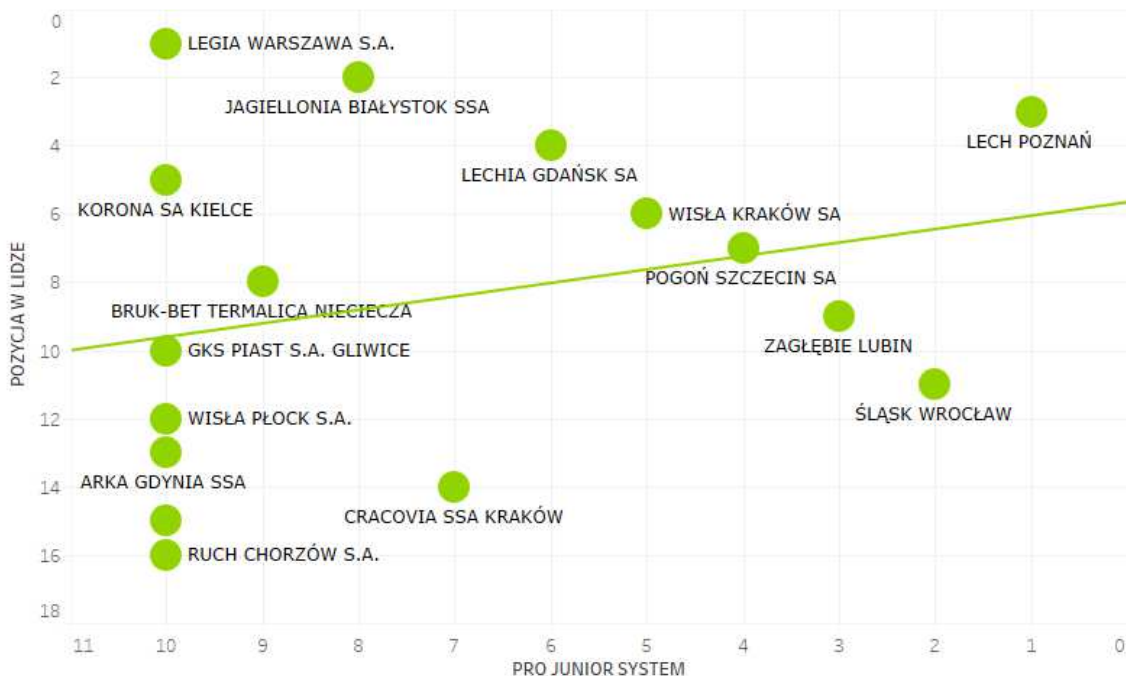
Analiza funkcjonowania pierwszej edycji programu Pro Junior System

Na wykresie 1 możemy zaobserwować, że w przypadku 7 klubów punktował tylko jeden zawodnik, z czego aż 6 z nich występowało w Lotto Ekstraklasie, a w Nice I lidze (wspomniana Chojniczanka).

Niebieską, przerywaną linią zaznaczono kluby, które zajęły premiowane miejsce w końcowej klasyfikacji Programu. Możemy zauważyć, że struktura zawodników punktujących w tych zespołach znacząco różni się od pozostałych klubów, w których wykorzystywano mniejszą liczbę zawodników spełniających definicje Młodzieżowca i Wychowanka.

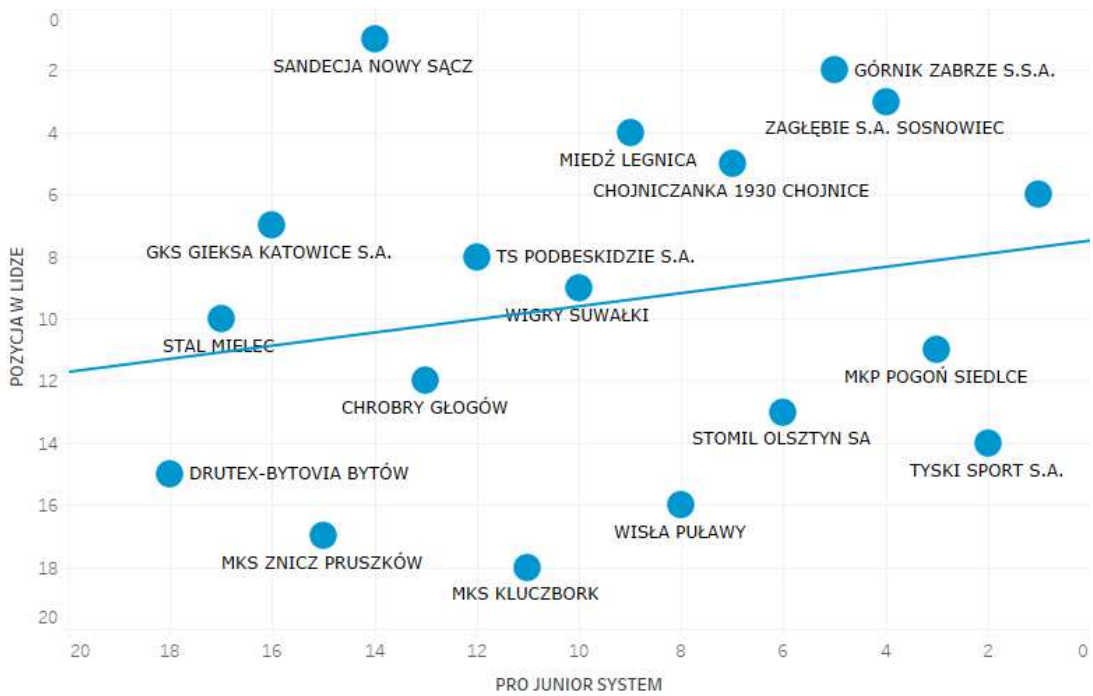
Na wykresie zaznaczono również średnią wartość punktów zdobytych przez kluby dla poszczególnych lig. Średnia wartość dla wszystkich lig wynosi 5204 punkty. Wartość średnią podwyższają wyniki osiągnięte przez kluby II ligi (średnio 9152 punktów), a zaniżają wyniki Nice I ligi (średnio 4602 punktów) oraz Lotto Ekstraklasie (średnio 1441 punktów).

Co istotne, zaobserwowano pozytywny wskaźnik korelacji dla liczby zdobytych punktów w Programie względem finalnego miejsca w Lotto Ekstraklasie oraz w Nice I lidze. Wizualizują to dwa poniższe wykresy, na których obliczoną korelację przedstawiono za pomocą krzywej. Jedynie w przypadku II ligi krzywa jest negatywnie nachylona.

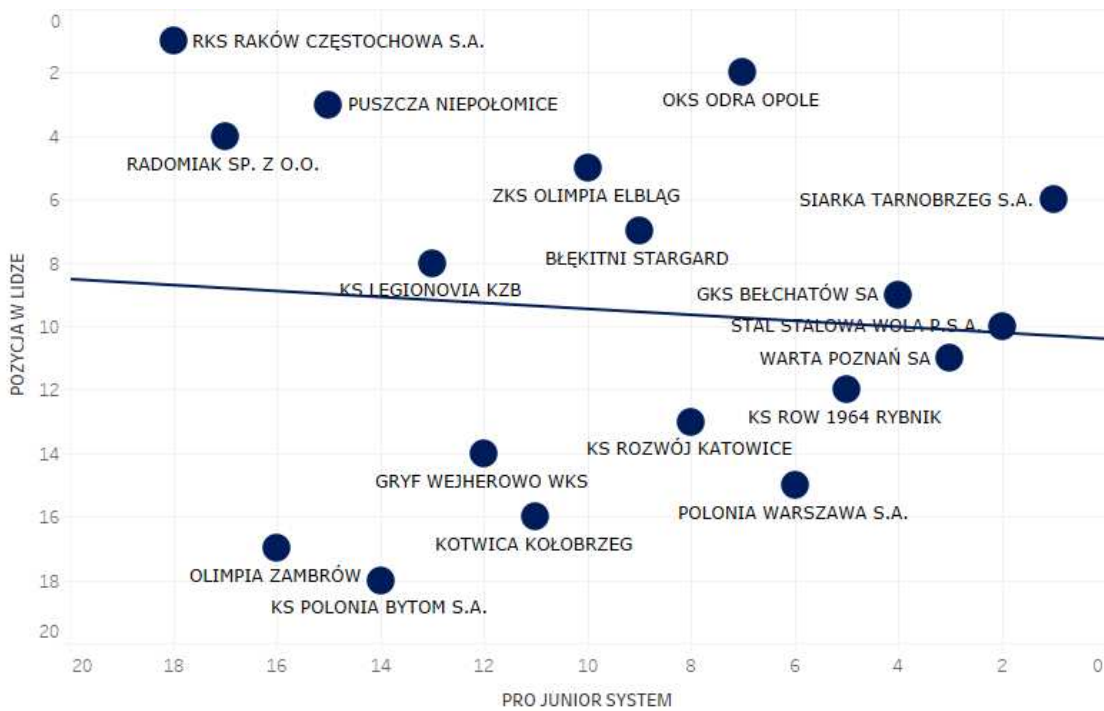

Wykres 2 Korelacja wyniku Programu do wyniku sportowego w Lotto Ekstraklasie

Analiza funkcjonowania pierwszej edycji programu Pro Junior System

Wykres 3 Korelacja pomiędzy wynikiem Programu a wynikiem sportowym w Nice I lidze

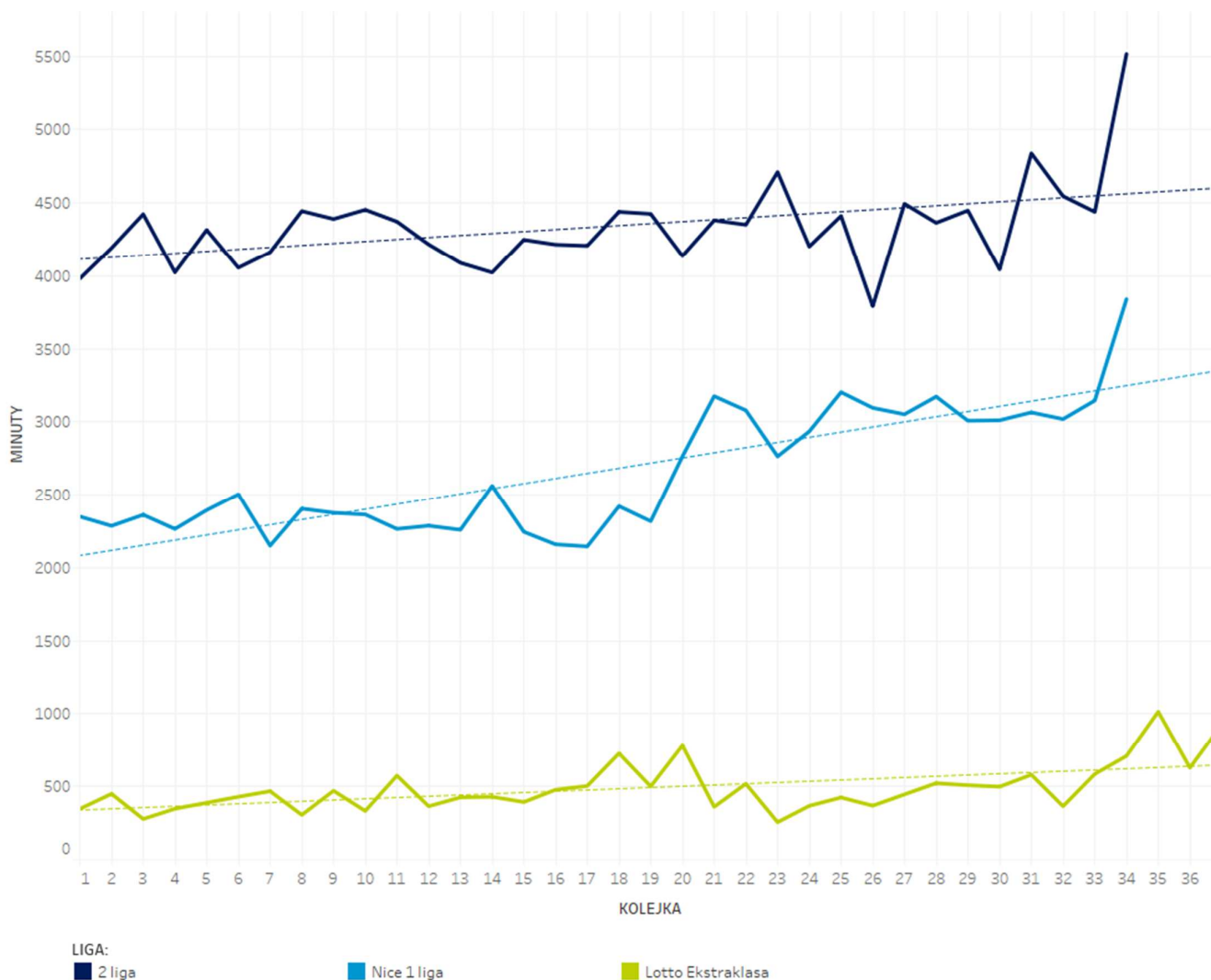

Wykres 4 Korelacja pomiędzy wynikiem Programu a wynikiem sportowym w II lidze

2.3. Zestawienie minut rozegranych przez Młodzieżowców

Na przestrzeni całego sezonu zaobserwowano również wzrostowy trend liczby minut rozegranych przez Młodzieżowców w poszczególnych kolejkach dla wszystkich klas rozgrywkowych. Warto odnotować, że najwyższe wartości liczby minut rozegranych przez Młodzieżowców zostały zaobserwowane w ostatnich kolejkach rozgrywek.

Na poniższym wykresie przedstawiono zestawienie minut rozegranych przez Młodzieżowców w poszczególnych klasach rozgrywkowych. Na wykresie możemy zaobserwować trend rozegranych minut, jak również różnicę sumaryczną minut rozegranych przez Młodzieżowców między poszczególnymi klasami rozgrywkowymi:

Wykres 5 Zestawienie minut rozegranych przez Młodzieżowców w sezonie 2016/2017

2.4. Wyniki programu w Lotto Ekstraklasie

Poniżej przedstawiono wyniki Programu w Lotto Ekstraklasie w sezonie 2016/2017 oraz rezultaty symulacji działania Programu dla dwóch poprzednich sezonów: 2015/2016 oraz 2014/2015. Kluby, które są premiowane w Programie oznaczono na niebiesko. Klasyfikację w zakończonym sezonie 2016/2017 wygrał Lech Poznań, który plasuje się w czołówce we wszystkich badanych sezonach. Na drugim miejscu uplasował się Śląsk Wrocław, który sukcesywnie powiększa liczbę minut rozegranych przez młodych zawodników, przy czym w sezonie 2016/2017 punkty dla klubu wypracował tylko 1 zawodnik. Trzecie miejsce zajęło Zagłębie Lubin, które również stale utrzymuje się w czołówce zestawienia Programu. Warto odnotować, że w Lotto Ekstraklasie występowało 7 klubów, które nie zdobyły żadnego punktu w Programie w sezonie 2016/2017.

Klub	Punkty w sezonie 2016/2017	Sezon 2016/2017	Sezon 2015/2016	Sezon 2014/2015
LECH POZNAŃ	8328	1	2	1
ŚLĄSK WROCŁAW	4998	2	8	11
ZAGŁĘBIE LUBIN	2519	3	3	3 ^a
POGOŃ SZCZECIN SA	1543	4	5	2
WISŁA KRAKÓW SA	1504	5	11	5
LECHIA GDAŃSK SA	1403	6	9	13
CRACOVIA SSA KRAKÓW	1034	7	4	7
JAGIELLONIA BIAŁYSTOK SSA	877	8	1	3
BRUK-BET TERMALICA NIECIECZA	855	9	15	16 ^a
ARKA GDYNIA SSA	0	10	6 ^a	1 ^a
GKS PIAST S.A. GLIWICE	0	10	16	6
GÓRNIK ŁĘCZNA S.A.	0	10	10	14
KORONA SA KIELCE	0	10	7	10
LEGIA WARSZAWA S.A.	0	10	12	12
RUCH CHORZÓW S.A.	0	10	6	8
WISŁA PŁOCK S.A.	0	10	11 ^a	12 ^a

Tabela 3 Wyniki Programu w Lotto Ekstraklasie

^a Miejsce w klasyfikacji Programu w I lidze

2.5. Wyniki programu w Nice I lidze

Poniżej przedstawiono wyniki Programu w Nice I lidze w sezonie 2016/2017 oraz rezultaty symulacji działania Programu dla dwóch poprzednich sezonów: 2015/2016 oraz 2014/2015. Możemy zauważyć że kluby, które w poprzednich sezonach nie promowały młodych zawodników i zajmowały odległe miejsca w symulacji Programu, od tego sezonu zaczęły widocznie wykorzystywać Młodzieżowców oraz Wychowanków, przez co uplasowały się na miejscach premiowanych.

Klub	Punkty w sezonie 2016/2017	Sezon 2016/2017	Sezon 2015/2016	Sezon 2014/2015
OLIMPIA GRUDZIĄDZ	9607	1	12	14
TYSKI SPORT S.A.	8026	2	15 ^b	7
MKP POGOŃ SIEDLCE	5767	3	8	15
ZAGŁĘBIE S.A. SOSNOWIEC	5681	4	5	7 ^b
GÓRNIK ZABRZE S.S.A.	5287	5	14 ^c	9 ^c
STOMIL OLSZTYN SA	5135	6	3	4
CHOJNICZANKA 1930 CHOJNICE	4702	7	9	18
WISŁA PUŁAWY	4457	8	1 ^b	1 ^b
MIEDŹ LEGNICA	3904	9	16	9
WIGRY SUWAŁKI	3813	10	13	11
MKS KLUCZBORK	3548	11	14	10 ^b
TS PODBESKIDZIE S.A.	3508	12	13 ^c	15 ^c
CHROBRY GŁOGÓW	3379	13	15	10
SANDECJA NOWY SĄCZ	3371	14	4	N/A ^d
MKS ZNICZ PRUSZKÓW	3336	15	3 ^b	15 ^b
GKS GIEKSA KATOWICE S.A.	3311	16	10	6
STAL MIELEC	3116	17	10 ^b	3 ^b
DRUTEX-BYTOVIA BYTÓW	2896	18	17	13

Tabela 4 Wyniki Programu w Nice I lidze

^a Miejsce w klasyfikacji Programu w I lidze

^b Miejsce w symulacji Programu w II lidze

^c Miejsce w symulacji Programu w Ekstraklasie

^d Klub nie występował w Ekstraklasie, I lub II lidze w danym sezonie

2.6. Wyniki programu w II lidze

Poniżej przedstawiono wyniki Programu w II lidze w sezonie 2016/2017 oraz rezultaty symulacji działania Programu dla dwóch poprzednich sezonów: 2015/2016 oraz 2014/2015. W klasyfikacji znalazły się zarówno kluby, które zaczęły wyraźnie częściej korzystać z młodych zawodników w zakończonym sezonie (np. Stal Stalowa Wola oraz Warta Poznań) jak również takie, które od początku badanego okresu stawiały na młodzież (np. GKS Bełchatów oraz KS ROW 1964 Rybnik). Warto odnotować znaczącą przewagę nad resztą stawki, którą wypracowała w klasyfikacji Programu Siarka Tarnobrzeg (różnica wynosi aż 3 tysiące punktów, co stanowi prawie 20% całej zdobyczy punktowej Klubu).

Klub	Punkty w sezonie 2016/2017	Sezon 2016/2017	Sezon 2015/2016 ^e	Sezon 2014/2015
SIARKA TARNOBZEG S.A.	17058	1	7	16
STAL STALOWA WOLA P.S.A.	14318	2	16	11
WARTA POZNAŃ SA	14004	3	N/A ^d	N/A ^d
GKS BEŁCHATÓW SA	11291	4	2 ^a	4 ^c
KS ROW 1964 RYBNIK	11018	5	4	9
POLONIA WARSZAWA S.A.	9911	6	N/A ^d	N/A ^d
OKS ODRA OPOLE	9321	7	N/A ^d	N/A ^d
KS ROZWÓJ KATOWICE	8246	8	7 ^a	4
BŁĘKITNI STARGARD	8240	9	14	18
ZKS OLIMPIA ELBLĄG	7873	10	N/A ^d	N/A ^d
KOTWICA KOŁOBRZEG	7478	11	12	17
GRYF WEJHEROWO WKS	7354	12	13	N/A ^d
KS LEGIONOVIA KZB	7248	13	5	2
KS POLONIA BYTOM S.A.	6656	14	17	N/A ^d
PUSZCZA NIEPOŁOMICE	6400	15	2	8
OLIMPIA ZAMBRÓW	6238	16	8	N/A ^d
RADOMIAK SP. Z O.O.	6185	17	6	N/A ^d
RKS RAKÓW CZĘSTOCHOWA S.A.	5909	18	11	6

Tabela 5 Wyniki Programu w II lidze

^a Miejsce w klasyfikacji Programu w I lidze

^b Miejsce w symulacji Programu w II lidze

^c Miejsce w symulacji Programu w Ekstraklasie

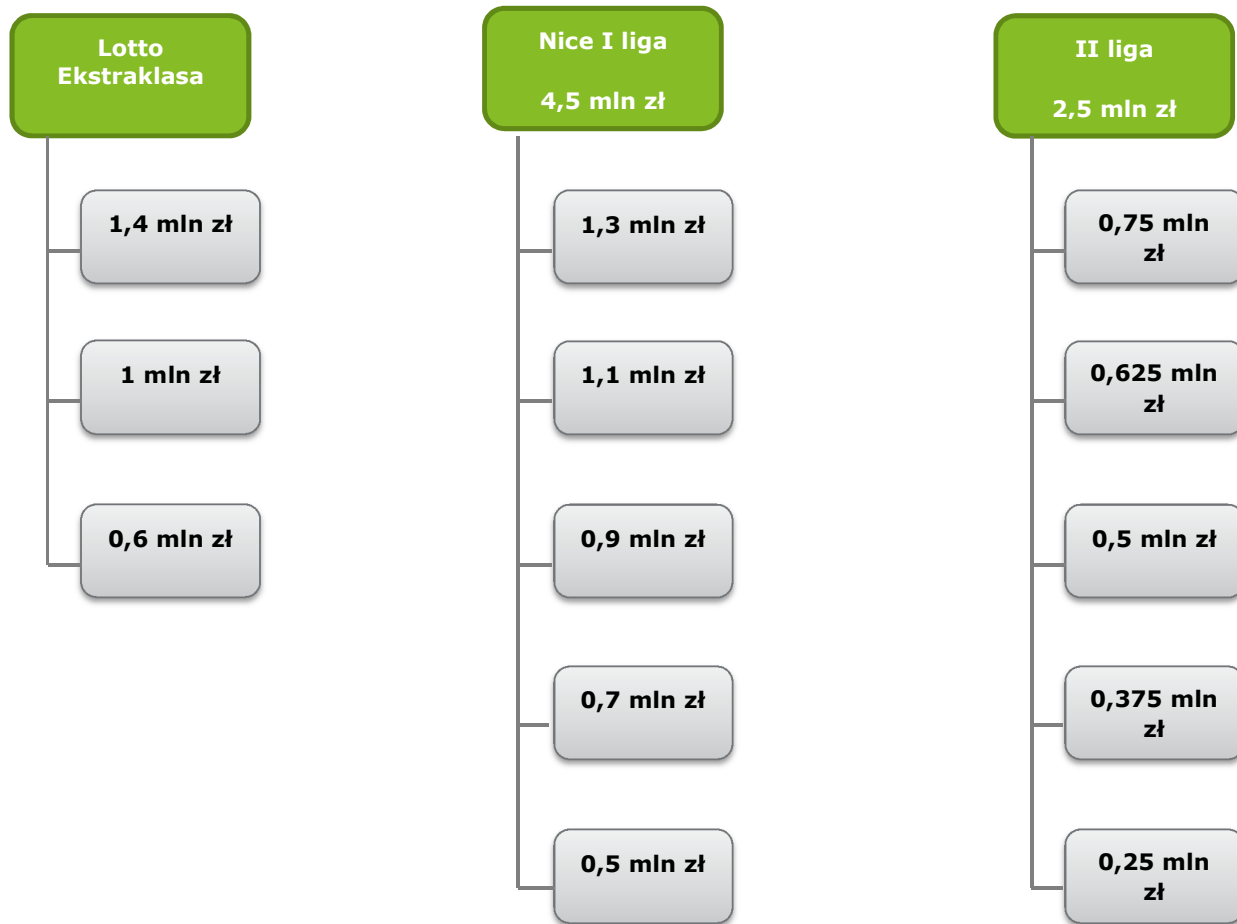
^d Klub nie występował w Ekstraklasie, I lub II lidze w danym sezonie

3. Omówienie nagród przyznanych w ramach Programu

3.1. Nagrody przyznawane w Programie

Budżet pierwszej edycji Programu wyniósł 10 milionów złotych. W Lotto Ekstraklasie zostały nagrodzone drużyny z miejsc 1-3, natomiast w Nice I lidze oraz II lidze drużyny z miejsc 1-5 klasyfikacji końcowej Programu.

Struktura nagród w pierwszej edycji Programu wyglądała następująco:

Nagrody w Programie zostały rozdyskrybowane według ról, jakie spełniają poszczególne klasy rozgrywkowe w systemie szkolenia oraz promowania młodych zawodników.

Poniższa tabela przedstawia wartość średnią oraz medianę wysokości budżetu klubów z trzech najwyższych klas rozgrywkowych:

Klasa rozgrywkowa	Średni budżet klubu w sezonie 2016/2017 (tys. zł)	Mediana budżetu klubu w sezonie 2016/2017 (tys. zł)
Lotto Ekstraklasa	36 213	26 900
Nice I Liga	6 634	4 350
II Liga	2 415	1 898

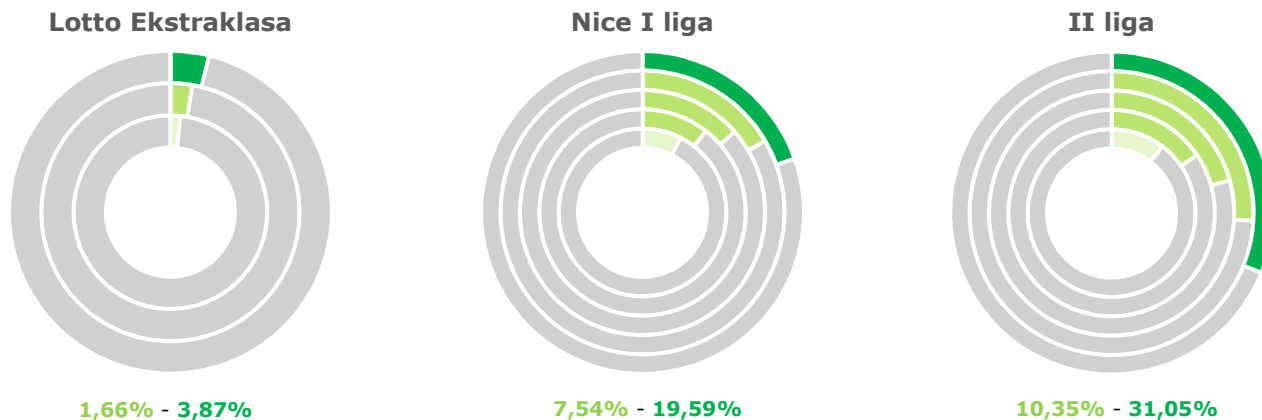
Tabela 6 Średni budżet oraz mediana budżetu klubów

3.2. Podsumowanie nagród przyznanych w ramach Programu

Na podstawie wysokości nagród przeznaczonych dla poszczególnych klas rozgrywkowych, poniżej zaprezentowane zostały zakresy dofinansowania jakie mogło zostać przyznane w ramach Programu względem średniej i mediany budżetów klubów. Z uwagi na asymetryczność wysokości budżetów poszczególnych klubów, bardziej miarodajną miarę skali wsparcia stanowi mediana wartości budżetu.

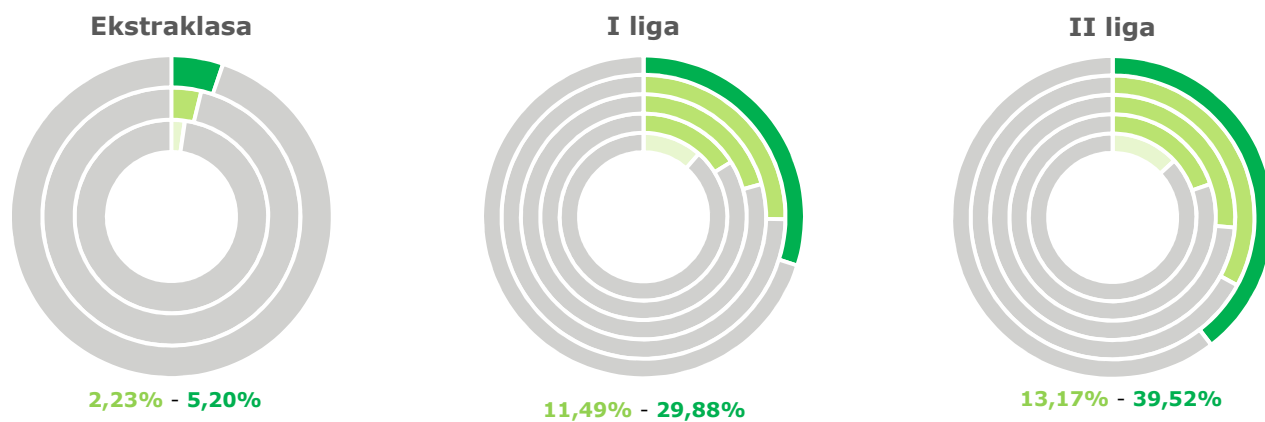
Zakresy obejmują nagrody od najniższej wartości nagrody (**kolor jasno zielony**) do najwyższej wartości nagrody (**kolor ciemnozielony**) dla danej klasy rozgrywkowej.

Nagrody z Programu względem **średnich** budżetów klubów:

Zgodnie z założeniami, nagrody z Programu dla klubów Lotto Ekstraklasa nie wpływają znacząco na ich budżety. Niemniej jednak, zakładając, że średni koszt utrzymania Akademii dla klubu z Lotto Ekstraklasa wynosi 4 miliony złotych rocznie, najwyższa nagroda odpowiada za około 35% budżetu przeznaczanego na szkolenie młodych zawodników w danym klubie.

Nagrody z Programu względem **mediany** budżetów klubów:

W przypadku klubów z Nice I ligi oraz II ligi, wartości nagród są bardzo istotne z perspektywy wysokości ich rocznych budżetów. Wsparcie na poziomie 40% może pozwolić na rozbudowę potrzebnej infrastruktury, inwestycję w szkolenie trenerów młodych zawodników lub aktywności marketingowe zachęcające młodych adeptów do zapisania się do klubowej akademii.

4. Porównanie wskaźnika wykorzystania Młodzieżowców

4.1. Metodologia obliczenia wskaźnika Programu

W celu weryfikacji, czy pierwsza edycja Programu zadziałała mobilizująco na kluby w kontekście promowania młodych zawodników, przeprowadziliśmy porównanie wskaźnika wykorzystania Młodzieżowców w kolejnych sezonach. Ponadto, porównaliśmy wartości dla różnych lig z krajów europejskich.

Wskaźnik Programu został obliczony na podstawie stosunku minut rozegranych przez zawodników do 21 roku życia względem wszystkich rozegranych minut w sezonie w danej klasie rozgrywkowej. Obliczenia zostały przeprowadzone dla Polski oraz 14 innych krajów, uwzględniając trzy najwyższe klasy rozgrywkowe^f w 3 ostatnich sezonach: 2016/2017, 2015/2016 oraz 2014/2016.

4.2. Porównanie pierwszych klas rozgrywkowych

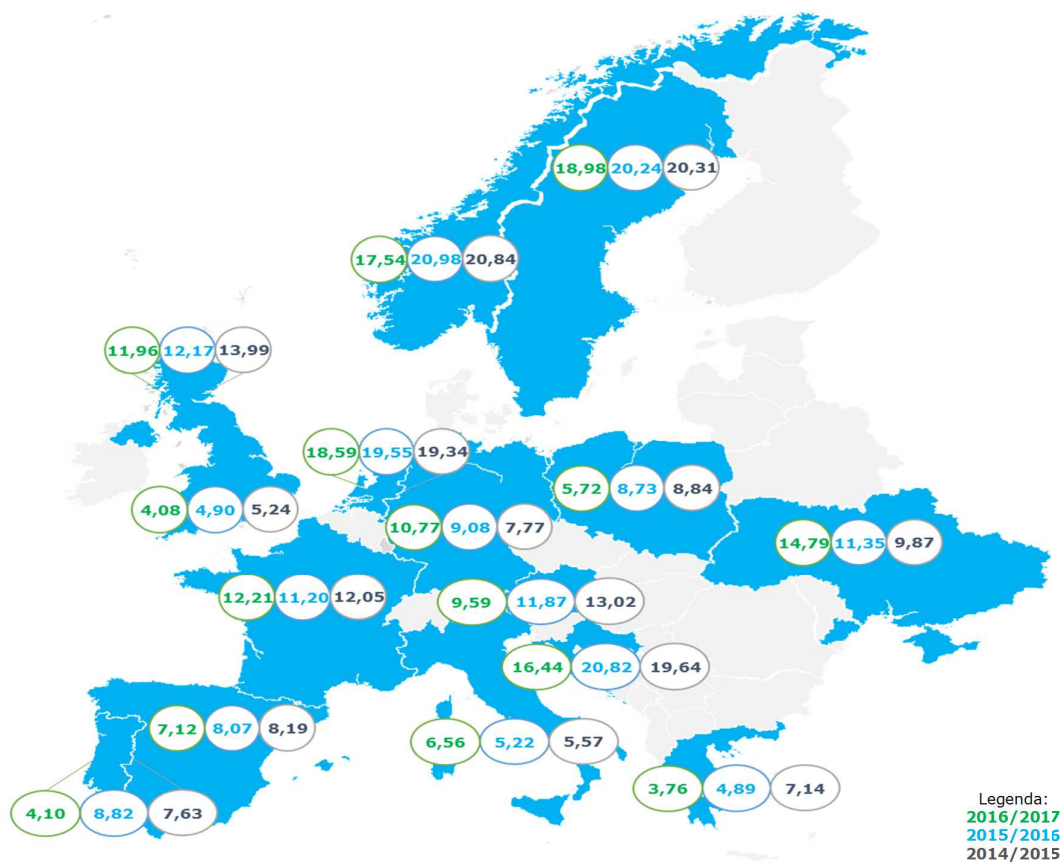
Z naszej analizy wynika, że najwyższe klasy rozgrywkowe mogą służyć promowaniu młodzieżowców, co potwierdzają wartości Wskaźnika Programu dla Szwecji, Holandii, Norwegii oraz Chorwacji, w których od początku badanego okresu znacząco stawia się na młodych zawodników. Ciekawy przypadek stanowi Ukraina, która sukcesywnie od trzech lat, co sezon, powiększa wartość Wskaźnika o 2-3 punkty procentowe. Widoczne są również zmiany w drugą stronę, w tym przypadku Austria obrała odwrotny kierunek, osiągając w tym roku wynik poniżej średniej Wskaźnika (10,89%). Co istotne, zauważalny jest ogólny trend spadkowy Wskaźnika dla wartości średniej z badanych lig.

W przypadku polskiej najwyższej klasy rozgrywkowej, Lotto Ekstraklasy, możemy zaobserwować trend spadkowy w wykorzystaniu młodych zawodników. Paradoksalnie, tempo spadku Wskaźnika wzrosło w sezonie w którym wystartowała pierwsza edycja Programu.

^fSzczegółowe dane na temat rozegranych przez zawodników minut nie są dostępne w oficjalnych źródłach dla 3 klasy rozgrywkowej w Norwegii oraz Grecji.

Kraj	Liga	Sezon 2016/2017	Sezon 2015/2016	Sezon 2014/2015
Szwecja	Superettan	18,98%	20,24%	20,31%
Holandia	Eredivisie	18,59%	19,55%	19,34%
Norwegia	Eliteserien	17,54%	20,98%	20,84%
Chorwacja	1. HNL	16,44%	20,82%	19,64%
Ukraina	Premier League	14,79%	11,35%	9,87%
Francja	Ligue 1	12,21%	11,20%	12,05%
Szkocja	Premiership	11,96%	12,17%	13,99%
Niemcy	Bundesliga	10,77%	9,08%	7,77%
Austria	Bundesliga	9,59%	11,87%	13,02%
Hiszpania	Primera División	7,12%	8,07%	8,19%
Włochy	Serie A	6,56%	5,22%	5,57%
Polska	Lotto Ekstraklasa	5,72%	8,73%	8,84%
Grecja	Super League	4,89%	3,76%	7,14%
Portugalia	Primeira Liga	4,10%	8,82%	7,63%
Anglia	Premier League	4,08%	4,90%	5,24%
Średnia		10,89%	11,78%	11,98%

Tabela 7 Porównanie Wskaźnika Programu dla najwyższych klas rozgrywkowych

4.3. Porównanie drugich klas rozgrywkowych

W przypadku drugich klas rozgrywkowych, niekwestionowanym liderem jest druga liga chorwacka, która w sezonie 2016/2017 osiągnęła najlepszy wynik Wskaźnika spośród wszystkich drugich klas rozgrywkowych. Warto zauważyć diametralne różnice w strategii promowania młodych zawodników między rozgrywkami: rozpiętość wartości Wskaźnika wynosi ponad 35 punktów procentowych.

W drugich klasach rozgrywkowych, większość badanych lig nie przejawia jednokierunkowego trendu w zmianach wykorzystania młodych zawodników, o czym może świadczyć spadająca i rosnąca średnia w kolejnych sezonach. Może to być spowodowane dużą fluktuacją zespołów, które wymieniają się z najwyższą i drugą klasą rozgrywkową.

W przypadku Polski, Nice I Liga odnotowuje wzrost względem sezonu poprzedniego i plasuje się tuż pod wartością średnią.

Kraj	Liga	Sezon 2016/2017	Sezon 2015/2016	Sezon 2014/2015
Chorwacja	2. HNL	41,60%	38,26%	33,77%
Holandia	Eerste Divisie	28,44%	25,68%	29,82%
Austria	1. Liga	27,13%	22,83%	23,86%
Porugalia	Segunda Liga	25,02%	20,92%	24,02%
Szkocja	Championship	20,23%	23,82%	16,56%
Norwegia	1. Division	19,19%	20,46%	20,46%
Polska	Nice I Liga	16,92%	16,03%	16,25%
Szwecja	Allsvenskan	16,52%	13,82%	14,63%
Francja	Ligue 2	12,28%	13,37%	13,39%
Ukraina	Persha Liga	11,48%	9,97%	14,23%
Grecja	Football League	10,14%	9,77%	13,53%
Niemcy	2. Bundesliga	9,69%	7,80%	10,78%
Anglia	Championship	7,32%	7,13%	10,18%
Włochy	Serie B	7,02%	13,03%	12,40%
Hiszpania	Segunda División	5,06%	9,17%	10,06%
	Średnia	17,20%	16,81%	17,59%

Tabela 8 Porównanie Wskaźnika Programu dla drugich klas rozgrywkowych

4.4. Porównanie trzech klas rozgrywkowych

Wśród trzech klas rozgrywkowych możemy wyróżnić ligi z Ukrainy, Chorwacji i Austrii. Co ciekawe, w przypadku Chorwacji widać trend spadkowy udziału młodych zawodników w tej klasie rozgrywkowej, który przełożył się na widoczny wzrost w wyższej, drugiej klasie rozgrywkowej.

Polska II Liga znajduje się tuż za podium, z widocznym wzrostem wartości Wskaźnika w tym sezonie. Wartość Wskaźnika jest znacząco wyższa od średniej dla trzech klas rozgrywkowych.

Kraj	Liga	Sezon 2016/2017	Sezon 2015/2016	Sezon 2014/2015
Ukraina	Druha Liga	35,53%	22,74%	27,29%
Chorwacja	3. HNL	33,56%	37,59%	48,06%
Austria	Regionalliga	33,15%	31,56%	30,28%
Polska	II Liga	25,12%	23,82%	23,80%
Porugalia	Campeonato de Portugal Prio	22,70%	23,18%	20,00%
Szwecja	Division 1	21,94%	25,63%	25,51%
Holandia	Derde Divisie	21,81%	7,82%	10,87%
Hiszpania	Segunda B	20,18%	30,14%	40,45%
Szkocja	League One	19,86%	19,73%	24,06%
Anglia	League One	13,73%	16,03%	15,60%
Niemcy	3. Liga	10,58%	14,25%	15,60%
Francja	National 1	9,04%	7,37%	6,47%
Włochy	Lega Pro	8,59%	15,30%	18,52%
	Średnia	20,93%	20,86%	23,15%

Tabela 9 Porównanie Wskaźnika Programu dla trzech klas rozgrywkowych

Załącznik 1

Definicje podstawowe Programu

Na potrzeby Programu wykorzystywane są następujące definicje podstawowe:

Młodzieżowiec – zawodnik posiadający obywatelstwo polskie, który w roku kalendarzowym, w którym następuje zakończenie sezonu rozgrywkowego, kończy 21 rok życia oraz zawodnik młodszy. W sezonie 2016/2017, od którego został wprowadzony Pro Junior System PZPN, byli to zawodnicy urodzeni w 1996 roku i młodszy.

Wychowanek – młodzieżowiec, który jest zarejestrowany w klubie, z przerwami lub nie, przez okres trzech pełnych sezonów lub przez 36 kolejnych miesięcy pomiędzy 12 rokiem życia (lub rozpoczęciem sezonu, podczas którego zawodnik kończył 12 rok życia) i 21 rokiem życia (lub końcem sezonu, podczas którego zawodnik kończył 21 rok życia).

Przerwa rozumiana jest jako okres, gdy zawodnik nie był zarejestrowany w żadnym klubie lub był szkolony w innym klubie na zasadzie transferu definitywnego bądź wypożyczenia.

Załącznik 2

Kryteria przyznawania punktów w Programie

Podstawowe kryterium oceny wykorzystania Młodzieżowców i Wychowanków w pierwszych drużynach przez kluby Lotto Ekstraklasy, Nice I ligi i II ligi stanowią minuty rozegrane w ramach oficjalnych rozgrywek mistrzowskich organizowanych przez PZPN.

Dodatkowym kryterium oceny wykorzystania Młodzieżowców i Wychowanków stanowią minuty rozegrane w ramach Oficjalnych meczów reprezentacji A, U-21 oraz reprezentacji młodzieżowych.

Zasady przyznawania punktów w Programie

Punkty za rozegrane minuty w Regulaminowym czasie gry Młodzieżowców i Wychowanków w Oficjalnych meczach klubowych oraz Oficjalnych meczach reprezentacji A, U-21 i w meczach na turnieju mistrzowskim rozgrywanych przez reprezentacje młodzieżowe, są przyznawane zgodnie z poniższymi zasadami:

Liczba minut x1 – rozegrana minuta przez Młodzieżowca w meczu Lotto Ekstraklasy, Nice I ligi i II ligi lub spotkaniu reprezentacji U-21, U-20, U-19, U-17;

Liczba minut x2 – rozegrana minuta przez Wychowanka w meczu Lotto Ekstraklasy, Nice ligi I i II ligi lub spotkaniu reprezentacji U-21, U-20, U-19, U-17;

Liczba minut x3 – rozegrana minuta przez Młodzieżowca w meczu reprezentacji A;

Liczba minut x4 – rozegrana minuta przez Wychowanka w meczu reprezentacji A.

Każdy piłkarz wchodzący na boisko w dodatkowym czasie gry, niezależnie od długości doliczonego czasu, otrzymuje punkty jak za jedną minutę regulaminowego czasu gry, zgodnie z powyższym przelicznikiem.

Jeżeli w drużynie występuje Zawodnik, który jest Wychowankiem (czyli jednocześnie jest Młodzieżowcem), to punktuje jako Wychowanek.

Klasyfikacja jest aktualizowana na bieżąco po rozegranych meczach i udostępniana klubom, zawodnikom oraz kibicom na stronach internetowych PZPN.

Minuty rozgrywane przez Młodzieżowców i Wychowanków w ramach rozgrywek reprezentacyjnych, które odbyły się w przerwie letniej pomiędzy sezonami ligowymi, są wliczane do punktacji końcowej następnego sezonu.

Zawodnik będzie zdobywał punkty dla klubu, w którym aktualnie gra (w tym wypadku punktuje dla klubu Y). Oczywiście tylko w rozgrywkach Lotto Ekstraklasy, Nice I ligi oraz II ligi i meczach mistrzowskich reprezentacji A lub młodzieżowych.

Wymagania dotyczące uczestnictwa w Programie

Kluby uczestniczące w Programie muszą spełnić następujące wymagania, aby punkty przyznawane występującym w nich Młodzieżowcom i Wychowankom zostały uwzględnione w Punktacji końcowej:

- Każdy Młodzieżowiec i Wychowanek musi rozegrać co najmniej 270 minut oraz 5 meczów w Oficjalnym meczu rozgrywek klubowych, aby rozegrane przez niego minuty zostały uwzględnione w Punktacji końcowej.
- Kluby Zdegradowane nie są uwzględniane w podziale nagród finansowych przyznawanych w ramach Programu.

Deloitte.

Nazwa Deloitte odnosi się do jednej lub kilku jednostek Deloitte Touche Tohmatsu Limited, prywatnego podmiotu prawa brytyjskiego z ograniczoną odpowiedzialnością i jego firm członkowskich, które stanowią oddzielne i niezależne podmioty prawne. Dokładny opis struktury prawnej Deloitte Touche Tohmatsu Limited oraz jego firm członkowskich można znaleźć na stronie www.deloitte.com/pl/onas

Deloitte świadczy usługi audytorskie, konsultingowe, doradztwa podatkowego i finansowego klientom z sektora publicznego oraz prywatnego, działającym w różnych branżach. Dzięki globalnej sieci firm członkowskich obejmującej 150 krajów oferujemy najwyższej klasy umiejętności, doświadczenie i wiedzę w połączeniu ze znajomością lokalnego rynku. Pomagamy klientom odnieść sukces niezależnie od miejsca i branży, w jakiej działają. 225 000 pracowników Deloitte na świecie realizuje misję firmy: stanowić standard najwyższej jakości.

Specjalistów Deloitte łączy kultura współpracy oparta na zawodowej rzetelności i uczciwości, maksymalnej wartości dla klientów, lojalnym współdziałaniu i sile, którą czerpią z różnorodności. Deloitte to środowisko sprzyjające ciągłemu pogłębianiu wiedzy, zdobywaniu nowych doświadczeń oraz rozwojowi zawodowemu. Eksperti Deloitte z zaangażowaniem współtworzą społeczną odpowiedzialność biznesu, podejmując inicjatywy na rzecz budowania zaufania publicznego i wspierania lokalnych społeczności.